

Tutkimuksilla tuloksiin

Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy

Porvoon matkailijakysely kesällä 2016

Porvoon kaupungin matkailu- ja markkinointiyksikkö

Kesämatkailijat Porvoossa 2016

36 miljoonaa euroa

Yhteensä kesämatkailijat (354 000 hlöä) jättivät Porvooseen noin 36 miljoonaa euroa (alv. mukana luvuissa).

Rahaa käytettiin keskimäärin **101** euroa henkilöä ja matkaa kohden. Päiväkävijöiden rahankäyttö oli noin **61** euroa henkilöä ja matkaa kohden, kun taas yöpyneet matkailijat kuluttivat noin **246** euroa henkilöä ja matkaan kohden.

Kesämatkailijat olivat tyytyväisiä:

92 % suomalaisista suosittelisi ehdottomasti

70 % ulkomaalaisista suosittelisi ehdottomasti

Risut

- Palveluiden aukioloajat
- Pysäköintiin liittyvät asiat
- (Uuden ja vanhan Porvoon arkkitehtuuriero)

Ruusut

- Miljö (kauneus, tunnelma, maisemat)
- Vanha kaupunki ja historia
- Kompakti kesäkaupunki

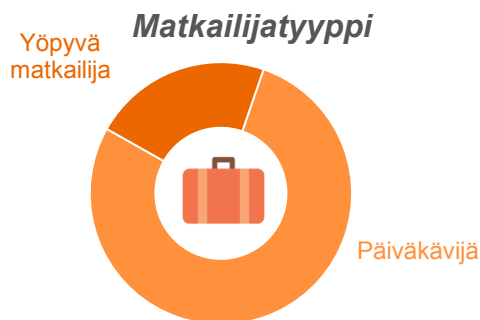

Puutteet

- Julkiset vessat
- Aukioloaikojen pidennys?
- Pysäköintipaikat
- Kartat/opasteet

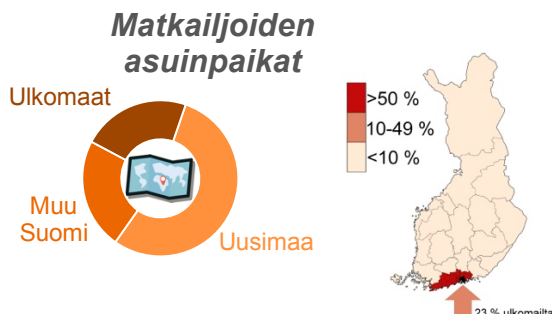
Porvoon vahvuutena päiväkävijät

Porvoon kesämatkailijoista lähes neljä viides-
tä (78 %) oli käymässä Porvoossa päiväsel-
tään. Toisin kuin monella muulla suomalaisella
paikkakunnalla päiväkävijöiden ja yöpyjien
suhteessa ei ollut tilastollisesti merkitsevää
eroa suomalaisten ja ulkomaalaisten välillä.

Päiväkävijöiden suuri osuus selittynee pitkälti
Porvoon sijainnilla ja osittain myös majoitus-
kapasiteetilla. Ulkomaalaisten kohdalla Hel-
singistä päiväretkelle Porvooseen saapuvat
risteilymatkustajat lisäävät vielä osaltaan päi-
väkävijöiden osuutta.

Päiväkävijöiden iso osuus näkyy myös mat-
kailijoiden lähtöalueissa. Yli puolet (n. 55 %) kävijöistä saapui Porvooseen muulta Uudel-
tamaalta loppujen kävijöiden lähtöalueiden
jakaantua melko tasan muun Suomen ja
ulkomaiden kesken.

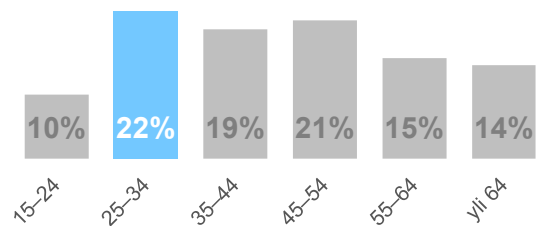

Ulkomaalaisista isoimmat yksittäiset ryhmät
olivat saksalaiset, venäläiset, ranskalaiset ja
britit.

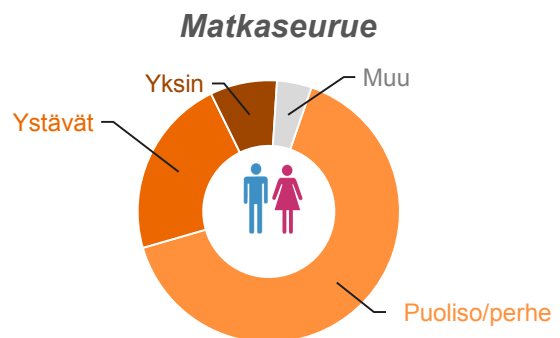
Perhematkailua

Porvoossa vierailevaa matkailijoista 25–54 -
vuotiaat muodostavat valtaosan, yli 60 pro-
senttia. Ulkomaalaisten ja suomalaisten välillä
ainoa tilastollisesti merkittävä ero matkailijoi-
den iässä oli alle 25-vuotiaissa, joita ulkoma-
alaisista on noin 15 prosenttia ja suomalaisista
hieman vajaa 10 prosenttia.

Porvoon matkailijoiden ikäjakauma

Matkaseuruetta tarkastellessa perhematkaili-
joiden ryhmä oli selkeästi suurin. Puolison tai
perheen kanssa Porvooseen matkusti lähes
seitsemän kymmenestä kesämatkailijasta.
Seuraavaksi suurin ryhmä oli ystävien ja tut-
tavien kanssa matkustaneet (23 %) henkilöt.

Keskimääräinen matkaseurueen koko oli noin
lähes neljä henkeä, mikä johtuu pitkälti ryh-
mämatkailusta, joka nostaa kokonaiskeskiar-
voa. Kun suurimmat arvot lasketaan pois, niin
keskimääräinen seuruekoko on noin kolme
henkilöä. Yksittäisenä ryhmänä suurin on
kaksin matkustavien matkailijoiden joukko.

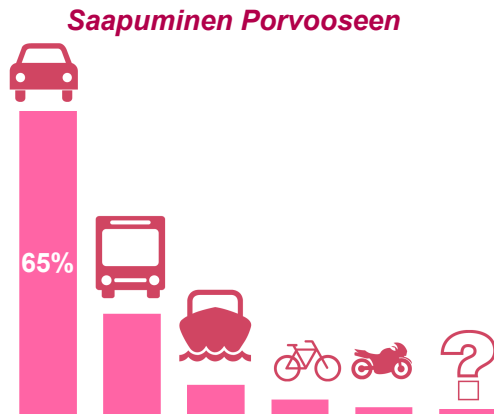
Aineiston rakenne

Sukupuoli	Mies	36 %	
	Nainen	64 %	
Ikä	15 - 24	10 %	
	25 - 34	22 %	
	35 - 44	19 %	
	45 - 54	21 %	
	55 - 64	15 %	
	Yli 64	14 %	
Asuinmaa	Suomi	78 %	
	Saksa	3 %	
	Venäjä	2 %	
	Ranska	2 %	
	Yhdysvallat	2 %	
	Iso-Britannia	2 %	
	Ruotsi	1 %	
	Kiina	1 %	
	Norja	1 %	
	Viro	1 %	
	Espanja	1 %	
	Intia	1 %	
	Muu	8 %	
	Ammattiryhmä	Työntekijä	29 %
		Toimihenkilö	23 %
Eläkeläinen		15 %	
Opiskelija / koululainen		10 %	
Johtavassa asemassa		7 %	
Yrittäjä		7 %	
Muu		4 %	
Kotiäiti / -isä		2 %	
Työtön		2 %	

Matkaseurue	Puoliso/perhe	69 %
	Ystävät	23 %
	Yksin	9 %
	Muu	5 %
Seurueen koko	1 henkilö	9 %
	2 henkilöä	41 %
	3-5 henkilöä	40 %
	Yli 6 henkilöä	10 %
Kulkuneuvo	Henkilö- tai pakettiauto	65 %
	Linja-autolla	22 %
	Veneellä / laivalla	7 %
	Polkupyörällä	4 %
	Moottoripyörällä	2 %
	Muulla kulkuneuvolla	2 %
Matkasyy	Lomamatka	78 %
	Tuttava- tai sukulaisvierailu	14 %
	Ostosmatka	9 %
	Tapahtuma	6 %
	Työ- tai kokousmatka	2 %
	Opiskelumatka	0 %
	Muu syy	7 %
	Muu syy	7 %
Matkatyyppi	Päiväkävijä	78 %
	Yöpyvä matkailija	22 %
Käyntikerrat	Ensikertalainen	25 %
	Yli 12 kk sitten	38 %
	Kerran 12 kk sisällä	8 %
	2-3 kertaa 12 kk sisällä	14 %
	Yli 3 kertaa 12 kk sisällä	15 %

Keskimääräinen Porvoon keskustan kesämatkailija oli 25–54 -vuotias, työssäkäyvä uusimaalainen, joka saapui perheensä kanssa henkilöautolla, 2-5 hengen seurueessa. Naiset vastaavat yleensä miehiä aktiivisemmin kyselyihin, minkä vuoksi heidän osuutensa otoksessa on todennäköisesti suurempi kuin koko matkailijapopulaatiossa.

Kaksi kolmesta saapuu henkilöautolla

Valtaosa (65%) matkailijoista saapui Porvooseen henkilö- tai pakettiautolla. Yhdessä linja-auton (22 %) kanssa nämä kaksi kulkumuotoa muodostavat lähes 90 prosenttia matkailijoiden saapumistavoista.

Ulkomaalaiset ja kotimaiset matkailijat eroavat tässä hieman: ulkomaalaisista yli kolmannes tuli linja-autolla, kun suomalaisilla osuus oli noin 18 prosenttia. Kuitenkin ulkomaalaisistakin yli puolet saapui henkilö- tai pakettiautolla.

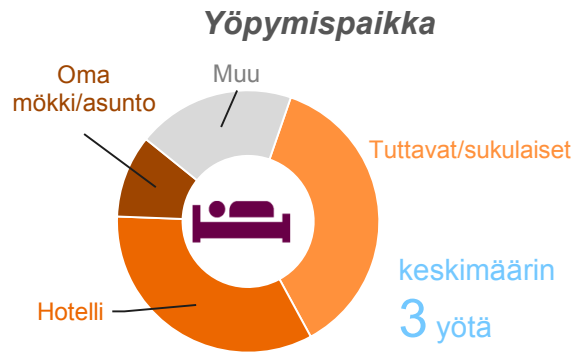
Lomamatkalla

Ehdottomasti tärkein syy vieraillla Porvoossa oli lomamatka, joka oli pääasiallinen syy lähes neljällä viidestä (78 %) matkaajasta. Lisäksi tuttavien- ja sukulaisten luona vieraileminen (14 %), ostosmatka (9 %) tai tapahtumaan osallistuminen (6 %) olivat merkittäviä syitä tulla Porvooseen.

Matkailijoilta kysyttiin myös avoimena kysymyksenä, miksi hän oli tullut juuri Porvooseen. Yli puolet vastaajista (52 %) ei vastannut kysymykseen. Vastaajilla, jotka vastasivat kysymykseen, luokiteltujen syiden listan kärkeen nousivat historiallisuus, helppous tulla ja miljöö (kauneus/tunnelma). Lisäksi suositukset, laiva-/veneyhteys ja perinteeksi muodostunut matka olivat muita tärkeitä syitä tulla juuri Porvooseen.

Sukulaisten luona tai hotelleissa

Yöpyvistä matkailijoista varsin moni (37 %) yöpyi sukulaisten tai tuttavien luona. Hotelliin majoittui noin joka kolmas yöpyvä matkailija (34 %). Lisäksi omalla mökillä majoittui noin joka kymmenes matkailija.

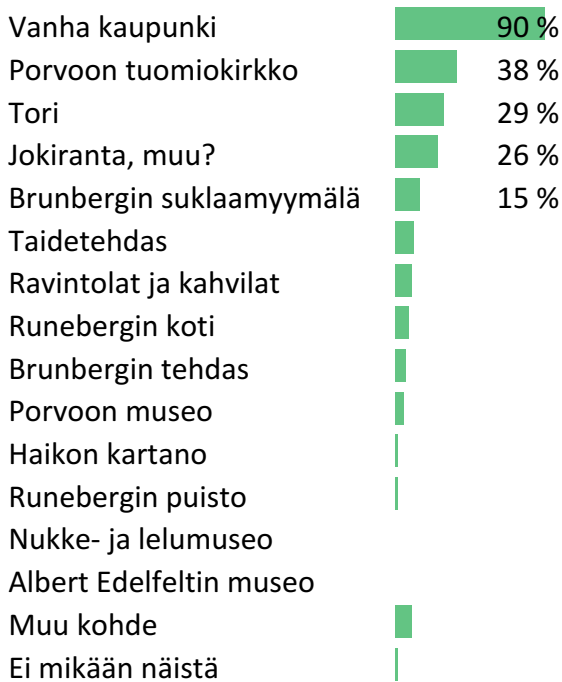
Leirintäalueiden ja retkeilymajojen osuus oli noin 10 prosenttia. Kaiken kaikkiaan maksullisen majoituksen osuus yöpymisistä oli noin 45 prosenttia.

Majoittuneiden matkailijoiden keskimääräinen yöpymisten määrä oli noin 3 yötä, mediaaniyöpymisen ollessa 2. Joukossa oli joitakin, jotka yöpyivät yli 30 vuorokautta, mikä nostaa yöpymisten keskiarvoa. Hotelliyöpymisten keskiarvo oli 1,4 vuorokautta, mikä vastaa täsmälleen majoitustilaston keskiarvoa.

Vanhan kaupungin lumo

Yhdeksän kymmenestä matkailijasta tutustui matkallaan Porvoon vanhaan kaupunkiin. Myös Tuomiokirkko kiinnosti matkailijoita, sillä lähes kaksi viidestä oli käynyt matkallaan siellä. Käyntikohteet ovat tietenkin hieman suunta-antavia, koska osittain niihin vaikuttaa haastattelupaikka ja se, missä vaiheessa matkaansa matkailija osuu haastatteluun. Joka tapauksessa voidaan sanoa, että etenkin vanha kaupunki vetää ihmisiä Porvooseen. Tämä ilmenee myös kyselyn avoimien vastauksien analyysissä.

Vierailukohteet Porvoossa

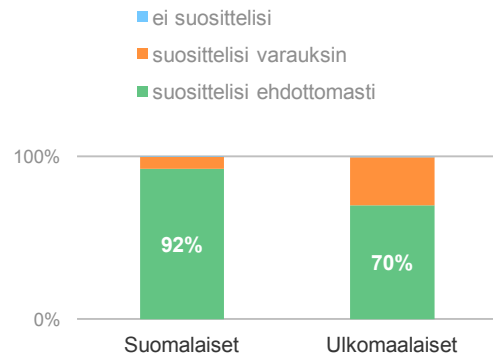
Kotimaisten ja ulkomaalaisten matkailijoiden osalta selvin ero oli Porvoon tuomiokirkon kohdalla: lähes kaksi kolmesta (62 %) ulkomaalaisesta vieraili tuomiokirkossa, kun suomalaisten kohdalla vastaava luku oli vajaa kolmannes (31 %). Jokiranta ei ollut vaihtoehtona, vaan se nousi esille jokin muu -vaihtoehdosta.

Matkailijoita pyydettiin myös valitsemaan, mikä heidän vierailemistaan kohteista oli kaikkien kiinnostavin. Vanha kaupunki oli tässäkin listassa kaikkein kiinnostavin kohde kuten myös tuomiokirkko. Tuomiokirkon osalta ulkomaalaiset pitivät sitä kuitenkin selkeästi kiinnostavampana kuin suomalaiset: noin 60 prosenttia tuomiokirkossa vierailleista ulkomaalaisista matkailijoista nosti sen kiinnostavimmaksi kohteeksi, suomalaisilla vastaavasti vain 40 prosenttia.

Ehdoton suositus suomalaisilta ja uudelleen vierailevilta

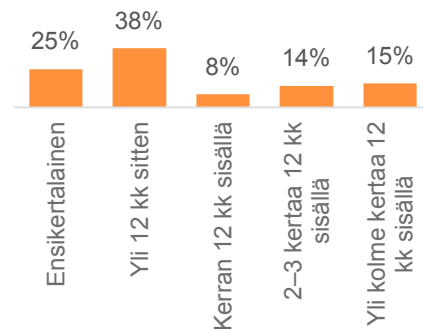
Porvoossa vierailleet matkailijat olivat pääasiassa tyytyväisiä vierailuunsa ja olisivat valmiit suosittelemaan paikkaa tuttavilleenkin. Eten-

kin suomalaisilla valmius suositella on suuri. Ulkomaalaisten matkailijoiden keskuudessa oli kuitenkin enemmän henkilöitä, jotka suosittelisivat Porvoota varauksin (30 %). Venäläisillä suositteluhalukkuus on selvästi suurempi kuin muilla ulkomaalaisilla.

Porvoon 'vakikävijät' eli henkilöt, jotka ovat käyneet siellä aiemminkin olivat huomattavasti hanakampia suosittelemaan Porvoota kuin ensikertalaiset.

Vierailukerrat aiemmin

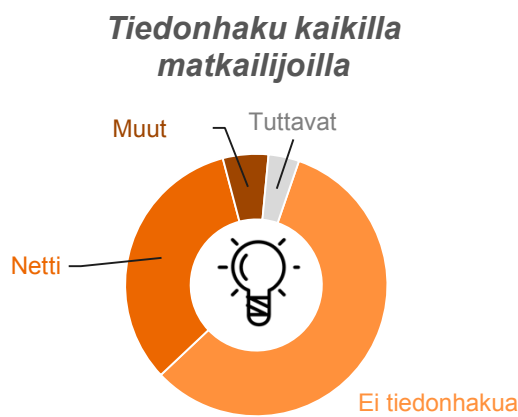

Suomalaisista matkailijoista noin 90 % oli käynyt Porvoossa aiemminkin ja lähes puolet (47 %) viimeisen vuoden aikana. Ulkomaalaisistakin reilu neljännes (27 %) oli käynyt Porvoossa aiemminkin – suurin osa heistä yli vuosi aiemmin. Kuitenkin ensikertalaisia ulkomaalaisista oli – melko luonnollisesti – valtaosa.

Porvoossa viimeisen vuoden aikana aiemminkin käyneet olivat vierailleet kaupungissa keskimäärin 4,6 kertaa.

Tiedonhaku muuttunut sähköiseksi

Valtaosa tiedosta, mikäli sitä haettiin, käytiin hakemasta internetistä, monesta eri kanavasta. Esimerkiksi Porvoon omilta kaupungin sivuilta tietoa haki noin viidesosa suomalaisista ja ulkomaalaisista matkajista. Porvoon tuttuus ja suomalaisten iso osuus näkyy siinä, että tietoa ei välttämättä haettu lainkaan (n. 60 % kaikista, n. 40 % ulkomaalaisista). Lisäksi esimerkiksi kansainväliset risteilymatkustajat eivät välttämättä hae itse aktiivisesti tietoa.

Tiedonhaku riippuu luonnollisesti myös kokeemuksesta. Ensikertalaisista suurin osa haki tietoa ja heistä lähes puolet sai tai haki sitä eri internet-kanavista.

Mainoksien rooli tiedonsaamisessa jäi varsin pieneksi. Toisaalta mainoksia harvempi haluaa myöntää tiedonlähteekseen tai ylipäättään käsittää niitä 'tiedoksi'.

Sosiaalisen median osuus oli myös kohtuullisen pieni, mutta siinä on huomioitava, että esimerkiksi tuttavilta saatu tieto voidaan välittää sosiaalisessa mediassa, vaikka ihminen ei olisikaan merkinnyt sosiaalista mediaa pääasiallisesti tiedonlähteekseen.

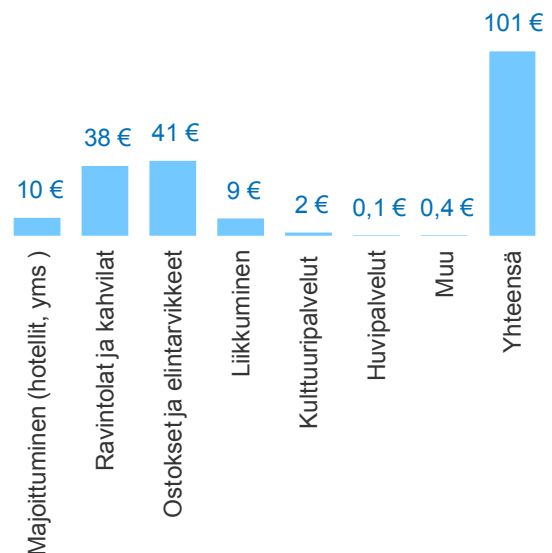
Rahankäyttö

101

Kaikkien matkailijoiden keskimääräinen rahankäyttö Porvoon-matkallaan oli noin 101 euroa per henkilö. Tämä luku sisältää myös ne henkilöt, jotka eivät käyttäneet matkallaan rahaa, jolloin lukua voidaan käyttää laskettaessa kaikkien kesämatkailijoiden rahankäyttöä. Ulkomaalaisten ja suomalaisten rahankäytössä ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja.

Päiväkävijöiden kuluttama raha oli noin 61 euroa, kun taas yöpyvät matkailijat käyttivät koko matkallaan noin 246 euroa. Vain alle kolme prosenttia matkailijoista ei käyttänyt lainkaan rahaa Porvoon-matkallaan.

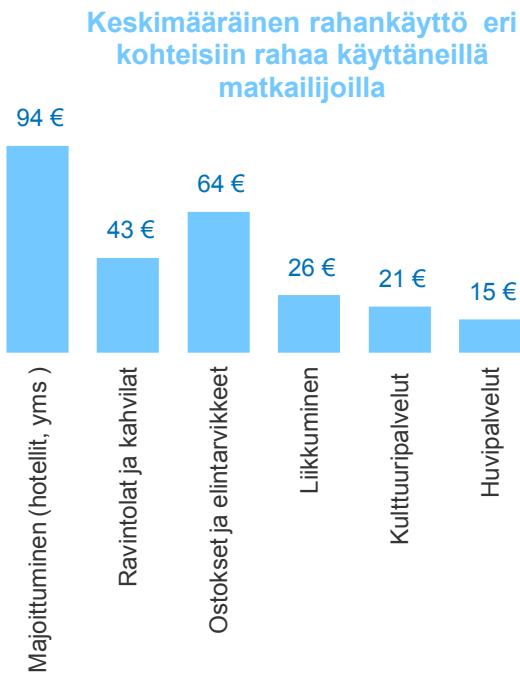
Rahankäyttö matkaa kohden kaikilla matkailijoilla:

Näiden lukujen perusteella Porvoossa kesällä vierailleet matkailijat toivat rahaa paikallistalouteen noin 36 miljoonaa euroa (sisältäen arvonlisäveron).

Suurimmat hyötyjät matkailijoiden tuomasta rahasta ovat kauppa ja majoitus- ja ravitsemustoiminta.

Kun katsotaan rahankäyttöä niiden matkailijoiden keskuudessa, jotka käyttivät rahaa (eli rahaa käyttämättömät luvuista poistettuna), niin tyypillinen kulutus eri kohteisiin on alla olevan tapainen. Täytyy huomioida, että näitä lukuja ei voi käyttää rahankäytön kokonaissummien laskemiseen, vaan ne kuvaavat rahaa käyttänyttä matkailijaa kohde kohteelta.

Kaiken kaikkiaan rahankäytöstä voidaan todeta, että matkailu on Porvoon kaupungissa toimiville yrityksille – ja näin edelleen myös kaupungille – merkittävä tulonlähde.

Matkailijan vapaa sana: Porvoon miljöö toimii

Matkailijoilta kysyttiin, mitä erityisen hyvää Porvoossa on. Vastaukset olivat vapaasti kirjoitettavissa ja niistä tehdyn luokittelun pohjalta ylivoimaisesti suurin osa liittyi Porvoon miljööseen, muun muassa kauneuteen, tunnelmiin ja maisemiin. Tämän tyyppisiä vastauksia antoi lähes kolmannes vastaajista. Lisäksi vanha kaupunki, historiallisuus ja kompaktin kesäkaupungin toimivuus mainittiin useassa

vastauksessa. Yhteensä nämä edellä mainitut asiat kattoivat noin kaksi kolmasosaa kaikista annetuista avoimista vastauksista tässä kysymyksessä. Vain seitsemän prosenttia vastaajista jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

Kysyttäessä vierailun aikana häirinneitä asioita, yli kolme neljästä vastaajasta (77 %) ei vastannut mitään tai ei kokenut häiritseviä asioita. Häiritsevistä asioista lähes viidennes liittyi liikkeiden aukioloaikoihin, kuten esimerkiksi tämä ulkomainen vastaaja totesi: ”closing times are too early”.

Muut useampaa vastaajaa häirinneet asiat liittyivät esimerkiksi pysäköintipaikkojen puutteeseen tai pysäköinninvalvonnan aktiiviseen toimintaan, uuden ja vanhan Porvoon välisen arkkitehtuurin ristiriitaan, yksittäiseen epäonnistuneeseen palvelukokemukseen tai yksinkertaisesti huonoon säähän. Nämä edellä mainitut häiritsevät tekijät muodostivat yhteensä 55 prosenttia mainituista asioista ja niitä mainitsi noin joka kahdeksas matkailija.

Viimeisenä avoimena kysymyksenä matkailijoilta kysyttiin, puuttuuko kaupungista hänen mielestään jokin tuote tai palvelu. Vastaukset muistuttivat pitkälti matkailijaa häirinneiden asioiden listaa jo siinä, että kolme neljästä (75 %) ei vastannut kysymykseen lainkaan. Puutteita, joihin useampi vastaaja kaipasi korjausta, olivat muun muassa julkiset vessat (22 % mainituista puutteista), pidemmät aukioloajat (15 %), pysäköintiin liittyneet puutteet (14 %) sekä karttoihin ja opasteisiin liittyneet puutteet (10 %). Näitä puutteita nosti esille hieman vajaa seitsemäsosa matkailijoista.

Avoimien vastauksien perusteella voikin sanoa, että matkailijat löysivät Porvoosta huomattavasti enemmän hyviä kuin häiritseviä asioita. Palvelukokemuksen näkökulmasta ainakin jossain määrin merkittäviä kehityskohteita vaikuttaisi kuitenkin olevan palveluiden aukioloajoissa ja pysäköinnin järjestämisessä sekä kenties puutelistan ykköseksi nousseessa julkisten wc-tilojen järjestämisessä.

Porvoon matkailijakyselyn toteutus

Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy toteutti Porvoossa touko-syyskuussa tutkimuksen, jolla selvitettiin matkailijoiden kävijäprofiilia, käyntikohteita, tyytyväisyyttä, tiedonhakua ja rahankäyttöä sekä kehittämisehdotuksia.

Kyselyä varten Porvoossa kontaktoitiin kaikkiaan 1407 henkilöä, joista kyselyyn vastasi lopulta 728 henkilöä. Myös muilta pyrittiin kysymään asuinmaa, vaikka nämä eivät muuten kyselyyn olisikaan vastanneet.

Tutkimus toteutettiin haastattelemalla systemaattisella otannalla yli 15-vuotiaita henkilöitä kuudessa eri kohteessa Porvoossa. Haastattelupisteet olivat jokirannassa, J.L. Runebergin koti -museossa, satamassa, Taidetehtaalla sekä vanhassa kaupungissa. Haastattelu-paikkoja vaihdettiin siten, että haastattelija kiersi haastattelupaikat samaa reittiä, mutta reitin aloituspiste oli joka päivänä eri.

Aineisto kerättiin 27.5.–2.9.2016 ja sen voidaan sanoa edustavan Porvoon keskustassa vierailleita kesämatkailijoita.

Naiset suhtautuvat kyselyihin osallistumiseen ja vastaamiseen yleensä hieman miehiä myönteisemmin, kuten tässäkin matkailijakyselyssä kävi. Niinpä kyselyyn vastanneista 64 % olikin naisia.

Aineistoa on painotettu ulkomaalaisten osalta vastaamaan todellista maajakaumaa, joka on saatu ottamalla mukaan myös kyselystä kieltäytyneet matkailijat, joilta on saatu kuitenkin maatieto. Lisäksi aineisto on painotettu vastaamaan Tilastokeskuksen majoitustilaston maksullisessa majoituksessa yöpyneiden määrää.

Matkailijoiden kokonaismäärän laskemisessa on hyödynnetty kattavaa TAK Rajatutkimusta, josta saadaan tarkasti selville ulkomaalaisten määrä. Ainoastaan Helsingin sataman risteilyalusten matkustajat puuttuvat tästä aineistosta. Tämän vuoksi Porvoossa käyneiden matkailijoiden määrään on lisätty arvioitu ris-

teilyvieraiden määrä (35 000 pax), kun on laskettu matkailijoiden kokonaiskulutusta.

Mökkimatkailijat voivat olla aineistossa hieman aliedustettuina, koska he eivät välttämättä käy Porvoon keskustassa, jossa haastattelut on tehty. Mökkejä oli Porvoossa vuonna 2015 hieman alle 3700 (Suomen virallinen tilasto (SVT): Rakennukset ja kesämökit), joista osa on vielä paikkakuntalaisten omistajia. Lisäksi aineistossa on mukana mökkeilijöitä (11 % yöpymispaikoista), joten puuttuva määrä ei ole kovinkaan merkittävä.

Toinen aliedustettu ryhmä on työmatkailijat, joita aineistossa on vähemmän kuin esimerkiksi Tilastokeskuksen majoitustilaston perusteella Porvoossa muuten.

Tuloksia verrattiin muihin aineistoihin (TAK Rajatutkimus sekä Tilastokeskuksen majoitus- ja suomalaisten matkailu -tilastot). Tämän perusteella voidaan sanoa, että tutkimus kuvaa painotuksien jälkeen hyvin Porvoon keskustassa vierailleiden kesäajan vapaa-ajanmatkailijoiden jakaumaa edellä mainituilla varauksilla.

Tutkimuksen otoskoon perusteella laskettu virhemarginaali prosenttiluvuille koko aineistossa on enintään $\pm 3,6$ prosenttiyksikköä.

Tutkimuksen toteuttaja Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy on vuonna 1991 perustettu matkailututkimuksiin erikoistunut tutkimusyriety.

Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy

Valtakatu 51
53100 Lappeenranta

Hermannin Rantatie 8
00580 Helsinki

www.tak.fi

